

# JÁSZAPÁTI ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Egyes szám ára 20 fillér.
Egész évre . . . . .	8 kor.	ifj. IMRIK JÓZSEF	Nyilttér soronként 40 fillér.
Fél évre . . . . .	4 „		Kéziratokat vissza nem adunk.
Negyed évre . . . . .	2 „		

Betétek után adómentesen tisztán 5%-ot fizetünk.

Gazdasági és Iparbank r. t.  
Jászapáti (Régi céh-ház.)

## A kisgazda boldogulása.

Hazánkban kerek számban egymillió hold közlegelő van. Ez az egymillió hold valamennyi — alig van kivétel — a Csáky szalmája. Kincseket érő közvagyon, amelyre senkisémet gondol. A községi bírónak eskü szerint éber szemekkel kell őrizni a közvagyonot, ámde százados közönyből és tudatlanságból elnézzük, hogy ez a közvagyon csupán a jó Isten oltalmára legyen bizva. A legelő fűvét a szél veti; vakondok, mezei pocok és egér szántogatja, szél boronálja. S ugyancsak a szél vet bele burjánt, kutyatejet, lósóskát, szerbiántüsköt. Az emberek pedig közös utnak nézik, kocsikkal, szekerekkel keresztül-kasul átvágják, disznókkal felturadják, kora tavasszal ráhajtják a marhát, mely széles körmeivel elkopárosítja.

1898-ban a törvényhozás egy áldott törvényvel felhatalmazta a földművelésügyi minisztert, hogy a pótdóval erősen sujtott községeket támogassa abban, hogy elhanyagolt közlegelőiket feljavítsák. A háromszázötven törvényt eddig 519 község vette igénybe. De még vagy 10.000 község nem ébredzik. A mi vármegyénkben meg éppen kevesen. Az 519 községben elvégzett legelőjavítás 870.000 koronát emésztett fel, tehát mintegy 3—4 korona kell egy hold legelő feljavítására. A szegény községeknek azonban a földművelésügyi miniszter ad segítséget fűmagra, boronák, ekék vételére, kutak ásására, félszerek építésére. Nem ad azonban segítséget napszámosmunkákra, amelyek a legelőjavításoknál szükségesek

sek, mert igen helyes az az álláspontja, hogy amelyik községnek lakói átlátják a legelőjavítás nagy hasznát, ott csak hálásak lesznek a községi bírónak, ha kirendeli őket községi közmunkára és maguk is egy darabját megjavítják, fűvel gazdagítják a legelőt, melyen majd a jószáguk legelni fog.

Aminthogy nem is sajnálták a munkát abban az 519 faluban, melynek bírója, előljárósága felrázta a lakosokat, hogy tenni kell. Ahol a községi közlegelő kopár, ott a szántóföld is vékonyan terem. Ma minden valamirevaló gazda tudja, hogyha trágyát nem hintünk földünkre, valamirevaló termést nem várhatunk.

De miből trágyázzuk földünket, ha jószágot nem tarthatunk? Jászolból tartjuk állandóan? Drága dolog az, meg nem is jó dolog!

Nincs előbbrevaló dolog ezek szerint, mint a községi legelőt rendbe hozni. De hát hogyan kell azt? Ezt a faluban senkisémet tudja. Tudja azonban a földművelésügyi miniszter szakértője. Ezt kell kérni a földművelésügyi minisztertől. A szakértő ingyen jön. Megmondja: mit kell tenni, hogyan kell eljárni. Hívja hát az előljáróságot; a gazdák áldani fogják érte.

A hol pedig közlegelő éppenséggel nincs, ott az a teendő, hogy ha a község határához közelben közlegelőnek alkalmas föld illő áron van eladó, nem kell késlekedni: meg kell venni. Meglehet venni a legelőt még az esetben is, ha a községnek egy árva garasa sincs rá, mert a Magyar Földhivatalintézetek Országos Szövetsége, ez a törvény szerint nem haszonra alakult bank, a vételari teljes összeget kölcsön adja minden oly esetben, mikor állami segítséggel valamely község legelőt vesz.

Rövidesen nyolcvan község így vásárolt közlegelőt. Nagyon örülnénk, ha cikkünk felrázná a vármegye községeit

és dologra indulnának. Mert bizonyos, hogy amely községben jó közlegelő van, ott a lakosság ráadja magát a szarvasmarha tenyésztésre, amely rövid idő alatt kedvező befolyással van minden községi dologra. A lakosok nem élnek szűkös napokat. Jobban táplálkoznak; a föld többet terem. A gazdálkodás egészségesebb irányba csap, mert az állattartó kénytelen több takarmánynövényt és kapást termelni.

Vak, aki mindezt be nem látja. Lehetetlennek tartjuk, hogyha az előljáróság megindul ebben a közdologban, a falu minden rangú és rendű lakosa ne tartson vele. Fakadjon az áldás virága minden lépése nyomán, melyet községe lakóinak jóvoltáért az előljáróság tesz. V. L.

## Templomavatás Jászladányon.

Magasztos ünnepség folyt le Szent István napján Jászladányon, ahol az odaváló izraelita hitközség derék tagjainak szorgos utánjárása, áldozatkészsége és szorgalmas gyűjtése alapján emelt imaházat avatták fel nagy ünnepélyességgel.

Lusztig Adolf hitközségi elnök volt a bátor kezdeményező; ő indítványozta először, hogy a régi, szűkös és már teljesen rossz karban levő imaház helyén egy új, diszes templom emeltessék. Ugyancsak ő javasolta, hogy indítsák meg a gyűjtést. Jászladány község áldozatkész képviselőtestülete azonnal 1000 koronát szavazott meg a nemes célra. Kisebb-nagyobb adományok azután szüntelenül folytak be a társadalom dicsérendő áldozatkészségéből. Rövid idő alatt oly szép összeg gyűlt be, hogy a templom alapját hamarosan lerakhatták s ma már áll a csinos, izléses imaház — Varga Lajos jászladányi építőmester diszes alkotása —, hogy hirdesse az Isten dicsőségét és öregbitse a hitközségi tagok hitét és lelki életét.

Az ünnepély délután 3 órakor vette kezdetét Lusztig Adolf hitközségi elnök házában, hol az ideiglenes imaház volt elhe-

**Aki valamit vesz, elad vagy keres, legcélszerűbben teszi, ha lapunkban hirdeti.**

Apró hirdetés tizenöt szóig csak harminc fillérbe kerül. Szombat délig feladott hirdetések vasárnapi lapunkban okvetlenül megjelennek.

lyezve. Itt gyülekezett az ünneplő közönség, melynek sorában láttuk Bodnár Sándor dr. járási főszolgabíró, Hevess Kornél dr. szolnoki, Spira Salamon dr. miskolci, Breuer Soma dr. nagykáta rabbi, Friedmann Bernát szolnoki kántort, Büchler Pál dr. járási főorvost, Vajda Soma dr. és Krémer Gyula dr. jászapáti ügyvédek, valamint a ceglédi, abonyi, szolnoki, jászapáti, jászárokszállási stb. izr. hitközségek kiküldött elnökeik vezetése alatt Megjelent Jászládány község előljárósága Bornemisza Jenő jegyző és Mézáros G. József főbíró vezetésével, továbbá az összes erkölcsi testületek, társulatok, bankok, az intelligencia színe-java és igen sokan a népből. Mikor a vendégek mind megérkeztek, megindult a menet az új templom felé. Lusztig Adolf hitközségi elnök és Adler Miksa hitközségi alelnök vitték elől a virágokkal gazdagon díszített tórákat (tiz parancsolat). Utánuk a járás előkelőségei Bodnár Sándor dr. főszolgabíró vezetése alatt, majd a testületek, társulatok s közönség sokasága következett. A templom előtt a jászládányi derék önkéntes tüzoltó csapat állott sorfalat Drávucz István s. jegyző, szakasparancsnok vezetése alatt. A menet a templom elé érve, annak főajtójánál megállott s a tórárt vivő Lusztig Adolf átadta Bodnár Sándor dr. főszolgabírónak a templom kulcsát. A főszolgabíró igen szép beszéd kíséretében kinyitotta az imaház főajtóját s a közönség ünnepies csendben bevonult a felavatandó templomba. A tiz parancsolat elhelyezése közben Friedmann S. szolnoki kántor gyöngyörűen énekelt, majd Grünbaum Vilmos felgyújtotta az örökéző mécszet, mely után Breuer Soma dr. nagykáta rabbi magyar nyelven imát mondott a királyért és a magyar nemzetért. — Azután Hevess Kornél dr. szolnoki rabbi lépett a frigszekrény elé s egy rendkívül hatásos, hazafias, tartalmas beszédet mondott. Utána ismét Friedmann énekelt, majd Spira Salamon dr. miskolci törabbi magas szárnyalású, mély vallásosságtól csillogó, szónoki hűvel és lendülettel előadott tartalmas beszéde következett, melynek utolsó szép szavai a templomot felavatták. Még egy sziverehető ének, utána Breuer Soma dr. nagykáta rabbi mesteri beszéde s végül a Hymnus elneklése következett, ami aztán be is zárta a szép ünnepélyt.

Este a fogadóban 120 terítékes bankett volt, hol a vidéki előkelőségek, a hitközségek kiküldöttjei, a községi előljáróság tagjai s a város intelligenciája szintén megjelentek. A pecsenyénél Spira Salamon dr. törabbi a királyra, Breuer Soma dr. Jászládány közönségére, Rados újságíró Lusztig Adolf hitközségi elnökre, Lusztig Adolf a megjelent rabbiakra s a jelenlevőkre mondott felkészöntőt. Végül Bornemisza Jenő községi jegyző nagyhatalmas beszéde következett, melyet egész terjedelmében itt közlünk:

»Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Ha végig megyünk községünk keleti főutcáján, egy impozáns épület köti le figyelmünket, mely mintegy parancsszóra emelkedett ki a földből s amely ma már elnyerte igazi betetőzését, mikor egy kisdéd, de lelkes csapat ugraszólván vér-áldozatából Isten dicsőségére felszenteltethetett. A mai tulságosan reális világban nagy szó ez! Mert a létért való küzdelem nehéz munkájában görnyedő vállak több terhet már nem igen bírnak s ha a páratlanul súlyos pénzügyi és gazda-

sági viszonyok mellett egy kis gárda ilyesmire is képes, fényes bizonyítékát szolgáltatva hitéhez való ragaszkodásának, amely tetteben a zsidó nép mindig első volt s őseitől öröklött hithűséggel vallásosságát ez uttal is bebizonyítani s az ember s Isten közötti kapcsolatot ez által is megszilárdítani igyekezett. Mennyi küzdelem, mennyi fáradság kellett ahoz, hogy ez az évek óta biztató álom valósággá válhasson s mennyi meghiusult remény s mennyi érzékeny áldozat fűződik a ma felszentelt imaház megvalósulásához. S most, amikor az új templomban elhangzott első áldozat akkordjai még élénken visszhangoznak lelkünkben, érdemes visszapillantani arra a csaknem egy századot magába ölelő hitközségi életre, fejlődésre, mely a zálogba vett kis rozoga háztól a mai magaslatos templomig vezet. Mintegy 80 évvel ezelőtt az alig pár családot kitevő zsidóság vezetői: Adler Farkas, Lusztig Márton, Günszt Mór egy kis rozoga házat szereztek, ahol áldozatukat a Jehovának bemutathatták. Tulajdonképpen innen kezdődik a hitközség eredete, ami fokozatos fejlődéssel annyira erősödött, hogy a nyolcvanas években már egy nagyobb házat szerezhetek, amelyet átalakítottak s benne istentiszteleteket tartottak. Az idomtalan, hosszú sárga ház s a modern fejlődés azonban csakhamar ellentéteket váltott ki a vallásukat rajongásig tisztelő hivekben s így történt, hogy mintegy hat évvel ezelőtt, — a hitközség fejlődésétől el nem választható agilis elnök, Lusztig Adolf ur arcképének a hitközségi tanácssterem részére történt leleplezése alkalmával — Sugár Adolf indítványában szárnyra kelt az új templom létesítésének ígéje, mely hogy testet öltött s hogy megvalósulhatott, oroszán része van benne Grünbaum Vilmosnak, aki az indítványozás után azonnal 100 koronát felajánlott, továbbá Jászládány községnek, amely 1000 koronát utalványozott s Frank Jakabnak, aki eredményes s megbecsülhetlen fáradsággal történt gyűjtésével a költségekhez nagyban hozzájárult. De sok volna mind névszerint felemlíteni azokat, akik koronáikkal, fillérjeikkel e magaslatos cél eléréséhez hozzájárultak, hisz ugy lehet, hogy éppen ezek a szerény fillérek voltak a legnagyobb áldozatok, de egyuttal a legbecsesebbek is a megvalósítás nehéz munkájában. De mit ért volna a nemes cél, mit ért volna az áldozatkészség, ha nem lettek volna lelkes férfiak, akik fáradságot, áldozatot nem kimélve, minden alkalmat, minden eszközt megragata, hogy a nemes eszme szolgálatában fellobbantott Vesta lángot kialudni ne hagyják s a siker reményében kétkedőket újabb tettekre serkentsék. Ezek a férfiak a hitközségnek jelenlegi vezetői, akik Lusztig Adolf elnökkel az élén emberfeletti munkát végeztek a csekély hivat számláló hitközség anyagi erejét jóval felülmúló örökmű megteremtésével s bajos volna eldönteni, hogy közülük melyiké volt a nagyobb érdem: azé-e, aki többet adott, — mert hisz mindenki adott, — vagy aki azt gyümölcsöztetni s a szent célnak megfelelően felhasználni igyekezett. Jutalmuk s fáradságuk édes gyümölcse meg is van, mert az Isten tisztelére mai napon, a keresztény egyház s Magyarország törvényes nagy ünnepén felszentelt imaházban maguknak is maradandó emléket állítottak s Jászládány község nevében én is örömmel nyujtom nekik a legnagyobb elismerés babérágát s biztosíthatom őket, hogy

nemes tetteket nemcsak a hitsorsosaik szívében élő hála, de az egész község osztatlan becsülése övezi. Én tehát, midőn Lusztig Adolf urra s a zsidó hitközség vezetőire ürítem poharamat, kívánom az Istentől, hogy adjon nekik hosszú, megelégedett életet, hogy áldásos munkájok után felépített új imaházukban hatalmas Istenüket még soká, boldogan imádhassák s szépen fejlődő hitközségi életüknek s Jászládány község társadalmának még továbbra is hasznos polgárai lehessenek.«

\*

A lakoma alatt a templom javára a következő adományok folytak be: Sugár Jenő 40 K, szolnoki hitközség nevében Salgó Mór 30 K, Normann Ignác 25 K, Jászsalsószentgyörgyi hitközség 20 K, Czigler N. Tizsasüly 20 K, Fischer N. Cegléd 10 K és Steiner N. 10 K, összesen 175 korona.

Schäffer Vilmos.

## Tájékoztató

### a jászapáti kir. kath. főgimnázium 1913—14. tanévére.

A jövő iskolai évben megnyílik az intézet második osztálya is.

A magánvizsgálatok, a javító, pótló és felvételi vizsgálatok folyó évi augusztus hó 30-án reggel 8 órakor kezdődnek.

A tanulók fölvétele szeptember 1., 2., 3. napjain történik. Ezentul egy hétig csakis a késedelmüket elfogadhatóan igazoló tanulókat veheti föl az igazgató. A még később jelentkezők fölvételét az igazgatóság útján benyújtott folyamodványra a tankerületi főigazgató engedheti meg.

Azoknak, akik az iskolai év első hónapja után lépnek be az intézetbe, az addig végzett anyagból vizsgálatot kell tenniök.

A gimnázium első osztályába csak oly növendékek vehetők fel, akik életük kilencedik évét már betöltötték és vagy arról, hogy a népiskola négy alsó osztályát sikerrel elvégezték, nyilvános iskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mértékű képzettségük van. 12 évesnél idősebb tanuló fölvétele a tanári testület határozatától függ.

A második osztályba csak oly tanulók vehetők fel, akik a gimnázium első osztályát sikeresen elvégezték s erről szabályszerűen kiállított bizonyítványt mutatnak elő.

A fölvétel alkalmával minden tanulóknak személyesen és atyja, anyja, vagy gyámja kíséretében kell az intézet igazgatójánál jelentkezni.

Más gimnáziumból jövő tanuló csak akkor vehető fel a következő (második) osztályba, ha az elhagyott intézettől nyert bizonyítvánnyal igazolja, hogy a megelőző osztályt sikerrel végezte.

Azok a tanulók, akik nyilvános reál- vagy polgári iskolából akarnak a gimnáziumba átlépni, fölvételi vizsgát tartoznak tenni. Ez a vizsgálat az elhagyott iskola és gimnázium tantervei közt mutatkozó lényeges különbségre terjed ki.

A felvételi vizsga díja 20 korona.

A fölvétel alkalmával minden tanuló fizet 16 koronát felvételi és egyéb díjak fejében, amelyeknek fizetése alól senki fel nem menthető.

A tandíjat (48 kor.) a megnyíló tanévtől kezdve a *postatakarékpénztár* útján az erre a célra kiadandó csekkekkel kell befizetni.

A: igazgatóság.

## HIREK.

**Ünnepek.** Hétfőn a király 83-ik születésnapját, szerdán pedig első szent királyunk emlékeztétét ünnepelte városunk lakossága. A temp'omra, iskolákra, hivatalokra s általában minden középületre mindkét napon kitétték a nemzeti zászlót, a nagytemplomban ünnepélyes istentisztelet volt, amelyen az előjáróság, a bíróság, a főszolgabírói hivatal, az adóhivatal, a főgimnázium tanári kara, a népiszkolai tantestület, a csendőrség s ez uttal első ízben a nőegylet, továbbá nagyszámu hívőközönség jelent meg. Az ünnepélyes szentmiséket *Markovits* Pál dr. plebános mondta; Szent István napján *Vanyek* László főgim. hittanár prédikált; Fehér Zoltán kántor pedig mindkét alkalommal gyönyörű egyházi énekeket adott elő.

A járás többi községeiben is szokott módon ülték meg a két ünnepnapot. A középületeken zászlók lengtek s a templomokban istentisztelet tartottak, amelyen az előjáróságok, hivatalok, egyletek, körök és igen sok hívő vett részt.

F. hó 15-én, Nagy Boldogasszony napján szintén ünnepélyes istentisztelet volt a helybeli rk. templomban, amelyet különösen emlékeztetéssé tett az, hogy kiváló földink, *Draveczy* Zsigmond nagyváradi hitoktatókáplán mondta az ünnepi szentbeszédet rendkívüli nagy hatással. Fehér Zoltán kántor ez alkalommal is gyönyörűen énekelt, régi magyar Mária-énekeket adott elő.

**A megyei községjegyzői egyesület új elnökei.** Mint előre jeleztük, vármegyénk községi jegyzőinek egyesülete f. hó 19-én delután közgyűlést tartott Törökszentmiklóson, ahol elhunyt elnöke helyébe újat választott. Az új elnök egyhangú választással *Rónay* Béla jászkiséri főjegyző, az egyesület eddigi alelnöke lett; helyébe alelnökül *Bakos* Gyula törökszentmiklósi főjegyzőt választották meg, szintén egyhangulag. A választások után a közgyűlés több fontos ügyet tárgyalt le. — Este társas vacsora volt, amelyen az egyesület új vezetőit, különösen *Rónay* Bélát, aki a vármegyei jegyzői karnak régóta büszkesége, — melegen ünnepelték.

**Házasság.** *Németh* Antal, a salgótarjáni takarékpénztár könyvelője f. hó 25-én delután 5 órakor vezeti oltárhoz *kálnoki* *Bedő* Irénkét, *kálnoki* *Bedő* Lajos és felesége szül. balogfalvai Mihályi Erzsébet leányát a káli rk. templomban.

**Honvédszászlós. ifj. Khindl** Gyula, Khindl Gyula jászapáti községi főjegyző jeles képzettségű és kiváló tehetségű fia kitűnő eredménnyel elvégezvén a pécsi m. kir. honvédhadapródiskolát, f. hó 18-án esküdt föl a m. kir. honvédség zászlósának. A fölesküvés — mint az általában szokásos — nagy ünnep-

ségek keretében ment végbe. Ez ünnepségek egyik legszebb és legmegkapóbb része az ugynevezett kardrántás volt, amikor az iskolát végzett növendékek a zászló iránti hűség és a bajtársi összetartás fogalmának megpecsételésére valamennyien kardot rántanak s megérintik a köztük rangban legelső bajtársuknak kardját. A kardrántást mindig egy beszéd előzi meg, amelyet a rangban első, tehát előmenetelben is legelső végzett növendék mond. Ezt a beszédet Pécssett az idei ünnepségen ifju *Khindl* Gyula mondta, aki különben mind a négy évfolyamon keresztül a legjobb növendéke volt intézetének.

A kiválóifjut a honv. miniszter f. évi szept. hó 1-től kezdődő rangsorral a kassai 9. honvédgyalozezredhez zászlósnek nevezte ki. Hogy minősítése mennyire elsőrangú, mutatja az, hogy a hadsereg rendeleti közlönye szerint az ifju zászlós az összes honvédhadapródiskolák most végzett növendékei között rangsorban a *második*, a monarchia valamennyi hadapródiskolájának növendékei között pedig rangsorban az *ötödik* helyet foglalja el. — A szép sikerhez a fiatal katonának és a szülőknak is gratulálunk.

**Cselédjutalmazás.** *Monori* *Nagy* Áron gazdasági cselédmunkást, aki már közel negyven év óta hűséggel és becsülettel szolgál *Küry* *Andor* jászkiséri földbirtokos gazdaságában, — mint pár hete megirtuk, — a földmivelésügyi miniszter elismerő diszoklevéllel és 100 korona aranyjutalommal tüntette ki. A kitüntetést f. hó 31-én, jövő vasárnap del előtt 10 órakor fogja ünnepélyesen átadni *Bodnár* *Sándor* dr. járási főszolgabíró a jászkiséri községhez.

**Gépkészítő és fűtővizsga-bizottság.** A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter Szolnok székhelylyel gőzgépkészítő és gőzkazánfűtő vizsga-bizottságot szervezett, melynek tagjai *Fanta* *Károly* kerületi iparfelügyelő, *Salamon* *Márton* máv. műhelyfőnök és *Horváth* *József* máv. fűtőházfőnök. Mindazok, akik gépkészítő, illetve fűtő képesítést óhajtanak, a szolnoki kir. iparfelügyelőséghez forduljanak, ahol a további felvilágosítást megkapják.

**Nagy vihar** vonult keresztül városunk fölött Szent István éjszakáján, úgy 12 óra tájban. Előbb orkánnak is beillő szélvihar, majd hatalmas zaport zúdult reánk, közben pedig félelmetes égháboru remegtette az almából felriadt lakosságot. A villám több helyen leütött benn a városban és a határban is, de sehol nem gyújtott s így kárt alig csinált. Mindössze a szentgyörgyi-uti 1. gazdakör vértelkét rongálta kissé össze és a *Borbás* *Miklós* udvarán hasított ketté egy öreg bodzafát. — Jászkiséren — mint onnan írják, — a 48-as kör épületébe szintén belecsapott az éjszaka a villám, de ott sem gyújtott s így a kár teljesen jelentéktelen. — A vihar után egész éjjel és másnap is egész délelőtt folyton szakadt az eső, amiből pedig hogy már eddig is több volt a soknál, — bátran mondhatjuk.

**Jászalsószenygyörgy járdát épít.** Testvérközösgünk, Jászalsószenygyörgy 2157 folyóméter betonjárda és 9815 folyóméter kőjárda építésére árlejtést hirdet. A zárt ajánlatok f. évi augusztus 31-én délelőtt 10 óráig az ottani előjárósághoz nyújtandók be.

**Tűz.** Folyó hó 19-én delután fél hét órakor kigyuladt az *Adamkó* *László* helybeli földmives szögvegi háza udvarán egy buzasztag. Körülbelül 70 csomó buza volt az

asztagban, abból azonban alig égett el tizenöt csomónyi, mert a kazalt hamarosan széthányták s a tüzet eloltották. A kár mégis közel 300 korona, mert a füst és a fecskendők sok buzakévévé hasznavehetetlenné tettek.

**Skalpozás a kúrti pusztán.** Borzalmas végű összekocanás történt Szent István nap estéjén a pusztakúrti Illés-majorban két aratómunkás között. Mint Jászkisérről értesülünk, a rettenetes eset lefolyása a következő volt. Több aratómunkás egyik jászkiséri kocsmában töltötte az ünnep délutánját. Estefelé hazamentek a munkástanyára, a pusztakúrti Illés-majorba. A major előtt egyik munkás, névszerint *Kuzma* *András*, duhajkodni kezdett, mire társa, valami *Keratta* *Mihály* nevű idegen munkás rendre intette. A bepálinkázott *Kuzma* erre annyira feldühödött, hogy nyomban szállására rohant, felfogta a kaszát s a boldogtalan *Keratta* *Mihály*nak először a két lábába vágott s azt a térdcsuklóban csaknem egészen keresztülmeteszette, azután pedig a tarkójának akasztotta az éles kaszát s a szerencsétlen ember egész fejbőrét a szó szoros értelmében teljesen lefejtette. Az állati kegyetlenségben a vad indiánokat is megcsufoló bestialitás mindössze pár másodpercig tartott. Szegény *Keratta* valóságos vértengerben, halálra sebesülten feküdt a földön, mire többi társai felocsudtak a borzalmas meglepődésből. Egyikük orvosért, másikuk csendőrért szaladt Jászkisérrre. A bestiális *Kuzma* *Andrást* még az este le is tartóztatták s másnap be szállították a szolnoki ügyészség fogházába. A halálosan sérült *Kerattát* lakásán ápolják, de életben maradásához nincs remény.

**A jászdósai iparoskör házszenelése.** Jászdósa község derék iparosai nagy áldozatokkal diszes és tágas hajlékot építettek maguknak. A szép új épület házszenelési ünnepélyét ma, vasárnap delután tartják meg. Az ünnepély szónoka *Zsidi* *József*, az iparoskör elnöke lesz; az ő beszédje előtt és után az iparos dalárda énekszámokat ad elő. Este 8 órakor táncmulatság lesz a kör új helyiségeiben; belépődij: személyenkint 3 K, családjegy 4 kor.

**A király ajándéka.** Az állatkert pálmaházának egyik disze az a terebélyes palma, melyet őfelsége ajándékozott ennek a közkedvelt kulturális intézetnek. A neve a pálmának: *Pandanus candelabrum*, hazája *Madagaszkár*. Ritkán virágzik az európai pálmaházákban. Ez a gyönyörű palma most bontja ki halvány sárgászöld színű fűrtös virágát, mely közel két méter hosszú.

**Próbabál.** *Kiss* *J.* *László* helybeli táncmester növendékei a jövő vasárnap, augusztus 31-én táncpróbabált rendeznek az ipartestület helyiségeiben. Lesz világposta és kottolion is. Kezdeté este 8 órakor. Belépődij 1 korona.

**Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület németországi tanulmányutja.** Nehány éve az OMGE tanulmányutat rendezett Németországba, melyen legjobb gazdáink vettek részt. Egyeseket különösen a németországi műtrágyázási kérdések érdekeltek s meglepetve tapasztalták, hogy odakünt egy kat. hold nagyságu területen 3—4 mm. szuperfoszfátot használnak, holott hazánkban még fél ennyit sem. Ezen tapasztalatok alapján kísérelte meg *Medveczy* *Károly* *Bács-Bodrog* megyei, jankamajori nagybérő dupla adag szuperfoszfátot használni, mert az ezideig kat. holdanként alkalmazott 160 kg. szuperfoszfát csak 161 kg. buzaterméstöbbletet eredményezett, a mely többletermeléssel *Medveczy* nem volt megelégedve s így 1910 óta 3 mm.

szuperfoszfátot használt kat. holdanként, a mely mennyiség 533 kg. terméstebbletet eredményezett két évi átlagban, idei termése pedig 15—16 métermázsás. Nem számítva most már sem a szálmaterméstöbblet — sem az utóhatás értékét, 82 kor. tesz ki kat. holdanként a tiszta haszon a műtrágyázás javára. Medveczky szerint nincs talaj, amely a szuperfoszfátot meg ne hálálná, ha elegendő nagy mennyiséget juttatunk abból a talajba.

**Nyugtázás.** A jászapáti atletikai klubnak Szent István napján tartott táncmulatságán felülfizettek: Simonváros Miklós jegy megváltás címén, Kalmár Jánosné, Mihályi Gábor és Nagy Menyhért 1—1 kor., Rédei Jánosné, Lédeczy B. József 40—40 fill., Ádám Kálmán, Szikszai Gábor 20—20 fillért, melyekért ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

**A nyári hőség veszedelmei** kétségkívül a csecsemőre nézve a legnagyobbak, mert a legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adjon azonban kedvencének Nestlé-féle gyermeklisztet, mely készítmény már nemzedékről-nemzedékre számtalan esetben oly fényesen bevált s ezáltal nemcsak sok bántól óvja meg magát, hanem kis gyermeke szép fejlődésében is gyönyörködhetik. Próbadozokat kívánatra azonnal teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Bibertrasse (65).

## SPORT.

JAC—JSE. Mult vasárnap délután a helybeli JAC Jászladányon mérkőzött az ottani sport egyesület football-csapatával. Eredmény 3:0 a jászladányiak javára. A versenyt nagy közönség nézte. — Este táncmulatság volt az Ipartestületben.

JTC—JAFC. Ugyancsak mult vasárnap délután nálunk is volt mérkőzés. A helybeli torna club küzdött meg a jászkeriséri labdarugó csapatával. Eredmény 7:1 a mieink javára.

*Szent István napján* kettős mérkőzés volt a jászapáti pályán; előbb a JAC II-ik csapata mérkőzött a JSE football-csapatával; eredmény 3:1 a jászladányiak javára, — utána a JAC I. csapata versenyzett a jászkeriséri JAFC labdarugó csapatával, ez a küzdelem azonban, a beállott sötétség miatt, eldöntetlen maradt; az első félidőben 1:0 goal esett a helybeliek javára. A játék nem volt valami előkelő stílusú s közönség sem volt nagy számmal. — Este az Ipartestületben nagyon jól sikerült táncmulatság volt, mely reggelig tartott.

*Ma, vasárnap ismét kettős mérkőzés* lesz délután 3 órakor a jászapáti pályán. Küzdeni fognak: a budapesti MTK és a szolnoki MÁV football-csapatái, ezt megelőzően a helybeli JTC és a jászárokszállási JTC csapatai mérkőznek. Este, ha jó idő lesz, a football-pályán, — ha azonban esni fog, az ipartestületben táncmulatság lesz.

**Tanuló felvétetik.** Egy jó házból való fiu tanulónak azonnal felvétetik Knöpfler Géza rófos és divatüzletében Jászapáti.

**Eladó szőlő.** Körülbelül másfél kat. hold teljesen beültetett termő szőlő, csinos, kényelmes épülettel — eladó. Értekezni lehet özv. dr. Frivaldszky Jánosné urasszonytól Jászapáti.

**Eladó földbirtok.** A Jászkarajenői határban, a pusztajenői állomás mellett fekvő 9 kat. hold szántóföld haláleset miatt igen olcsó árért eladó. Kerti vagy szőlőművelésre igen alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad Tóth Sándor Kisujszállítás. Mester-u. 10 sz.

## Könyvkötészet.

Tisztelettel értesitem egy a t. szülőket mint a t. közönséget, hogy az iskolai év beálltával a főgimnáziumi tankönyvek **egész vászonba való bekötéséért**

**50 fillérért**

eszközölöm. Mindenféle könyvek bekötését a legjobb kivitelben olcsón készítem.

Bátorkodom b. figyelmüket külön felhívni arra, hogy **bélyegzőt, pecsétnyomót, levélzáró pecséteket, vésnöki munkát** legjutányosabban szállítok.

**KAUFMANN KÁLMÁN**  
könyvkötő Jászapáti.

## Fényképészet!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Jászapáti a **bazár-épület udvarában minden szerdán és csütörtökön** fényképfelvételeket eszközölök. Kívánatra hárhoz is elmegyek. Sürgős esetekben **meghívásra bármikor**, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök. Fényképfelvételek előjegyzéseket elfogadnak: a cukrászdában és Groszmann Gyula urnál. Fényképfelvételeket borus időben is a legjobb sikerrel eszközölök. Azoknak, akik esetleg jászárokszállási műtermembe jönnek fényképfelvétel végett, az **utiköltség felét** minden alkalommal megtérítem.

Tisztelettel

**BECK J. fényképész.**

**Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik Koczka Andor papirkereskedésében.**

## KÜLSŐ SZOLNOKMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR

Alakult 1869-ben. **SZOLNOKON.** Részvénytőke 500.000 K

Anyaintézet a MAGYAR ORSZÁGOS KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR BUDAPESTEN.

**Betéteket** gyümölcsöztet a legmagasabb kamatozással.

**Váltókat** leszámítol.

**Kölcsönt** nyújt földbirtokokra 15—65 évi időtartamra.

**Értékpapirokat** vesz és elad; azokra kölcsönt nyújt.

**Parcellázásokat** financiroz.

## GETTLER BANK ÉS VÁLTÓÜZLET

Telefonszám 148.

**SZOLNOK, PIAC-TÉR (Saját ház).**

Telefonszám 148.

Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál

Postatakarékpénztári számla 7527 szám.

Sürgőnycim: GETTLERBANK SZOLNOK.

A magy. kir. osztálysorsjáték főelárusító helye.

**Folyósít kölcsönöket** váltóra, ingatlanokra és folyószámlára.

**Iparosok** vállalatait pénzzel ellátja.

**Zálog-osztályában** arany, ezüst és árúmentekre, értékpapirokra legmagasabb kölcsönt nyújt.

**Idegen pénzeket, érmeket, szelvényeket** és kisorsolt értékpapirokat bevált teljes értékben.

**Törlesztéses kölcsönöket** 20—30—40—50 és 60 évre folyósítat 4 százalékos alapon

**A Fonciere** pesti biztosító intézet c. főügynöksége a biztosítás minden ágazatában előnyös díjtétel mellett biztosításokat köt.

**Kölcsönt nyújt** értékpapirokra, sorsjegyekre és vidéki takarékpénztári részvényekre.

**Osztálysorsjegyek** minden huzásra eredeti árban portó felszámítás nélkül.

A bankszakmába vágó mindennemű megbízásokat elfogad és teljesít, felvilágosítást készséggel, díjmentesen ad.

Pesti hazai nyer. kötvény convertált jelzalog sorsjegyek. Előnyös feltételek mellett kaphatók.

**Takarék**-betétet elfogad könyvecskére vagy folyószámlára magas kamattal mellett.

**Értékpapirokat**, sorsjegyeket, vidéki takarékpénztári részvényeket vesz és elad mindenkor a legmagasabb árfolyamon.

**Máshol elzalogosított** értékpapírt, sorsjegyeket saját pénzen kivált és azokra magasabb kölcsönt nyújt, mely kényelmes havi részletekben fizethető vissza.

**Elad értékpapirokat**, sorsjegyeket kevés előleggel letétre vagy készpénzért napi árfolyamon vagy részletfizetésre minden más ajánlatnál előnyösebb feltételek mellett.

**Sorsjegy-társaságokat** alapít igen előnyös módokatok mellett.

**Ingatlanokat** vesz vagy elad, azokat parcellázza és pénzzel ellátja.